

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 22 APRIL 2010

inzake

**het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 7 maart 1991
betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE TOT WIJZIGING VAN DE ORDONNANTIE VAN 7 MAART 1991 BETREFFENDE DE PREVENTIE EN HET BEHEER VAN AFVALSTOFFEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 22 april 2010

Aanhangigmaking

Op 30 maart 2010 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Leefmilieu en Energie en de Staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Stedenbouwkunde en Openbare Nethheid een adviesaanvraag ontvangen inzake het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zittingen van 7 en 14 april 2010 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

De Raad is voorstander van de bepalingen betreffende de veralgemening van de sorteerplicht tot alle Brusselse actoren (zowel de particuliere huishoudens als de economische actoren). Hij beschouwt dit als een burgeractie voor een duurzame werking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bovendien staat **de Raad** positief tegenover het beginsel van vervuiler/betalder en steunt hij dus de sancties voor ernstige inbreuken, zoals het sluikstorten van afvalstoffen en huisvuil.

De Raad dringt erop aan om de sociaaleconomische impact van de tenuitvoerlegging van dit voorontwerp van ordonnantie voorafgaandelijk te evalueren. Hij vraagt om een bijzondere aandacht te besteden aan de impact op de talrijke KMO's en ZKO's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (met name in de sectoren van de handel, de vrije beroepen, maar ook in de sector van het bouwwezen).

De Raad dringt erop aan om een grootscheepse informatiecampagne te organiseren ten behoeve van het publiek, waarop deze nieuwe voorziening betrekking heeft. Hij rechtvaardigt dit verzoek met het feit dat de doorgevoerde wijzigingen belangrijk zijn en dat de sancties zwaar kunnen zijn wanneer de verplichtingen niet worden nageleefd. Hij meent dat men voor de organisatie van deze informatiecampagne waarschijnlijk een overgangperiode tussen de publicatie en de inwerkingtreding van dit voorontwerp van ordonnantie zal moeten vaststellen. Hij benadrukt dat een informatiecampagne gekoppeld aan een overgangperiode de zelfstandigen en ondernemingen tevens in staat zou stellen om te gelegener tijd de noodzakelijke maatregelen te nemen om de nieuwe verplichtingen op zich te kunnen nemen en te kunnen naleven.

De Raad pleit voor maatregelen die rekening houden met de bijzondere behoeften en situaties van de zelfstandigen en ondernemingen die maar zeer weinig afvalstoffen produceren.

Volgens **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** zouden de zelfstandigen en zaakvoerders, die niet zijn gedomicilieerd in het gebouw waar ze hun beroepsactiviteiten uitoefenen en die maar weinig afvalstoffen produceren, niet moeten

worden opgenomen in het toepassingsgebied van de ordonnantie, voor zover het profiel en de hoeveelheid afvalstoffen, die wordt geproduceerd of gehouden, lager of gelijk zouden zijn aan deze van het gemiddelde van de Brusselse particuliere huishoudens. Ze benadrukken dat de sociaaleconomische structuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als bijzonder kenmerk heeft dat ze bestaat uit talloze KMO's en ZKO's die normaal gezien geen grote hoeveelheden afvalstoffen te produceren. Bovendien herhalen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** dat deze operatoren zich op het vlak van de gewestbelasting in dezelfde situatie als de particuliere huishoudens bevinden, en dat deze die hun domicilie niet hebben in hetzelfde gebouw waarin ze hun beroepsactiviteit uitoefenen zelfs tweemaal hetzelfde bedrag aan gewestbelasting betalen (hetzij 89 €). Net zoals de particuliere huishoudens worden deze zelfstandigen en ondernemingen tot het sorteren aangespoord door het betalen van de zakken waarin de afvalstoffen op de stoep wordt geplaatst. Bovendien worden deze zelfstandigen en ondernemingen al gediscrimineerd ten opzichte van de particuliere huishoudens die dezelfde hoeveelheid afvalstoffen produceren, gezien zij in tegenstelling tot de particuliere huishoudens die in de wijk wonen niet kunnen genieten van de vrijstelling die het ANB toekent voor de eerste 150 liter opgehaalde afvalstoffen in zakken. Enkel de particuliere huishoudens die in de wijk wonen, kunnen van een dergelijke maatregel genieten.

Om die redenen vragen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** dat het toepassingsgebied van dit voorontwerp van ordonnantie enkel betrekking zou hebben op de operatoren die een hoeveelheid afvalstoffen overschrijden die groter is dan het gemiddelde van de afvalstoffen die de particuliere huishoudens produceren. Ze stellen voor om deze hoeveelheid vast te stellen op basis van de bestaande gegevens inzake ophaling van huishoudelijke en vergelijkbare afvalstoffen.

In 2008 werden 345 758 000 kg huishoudelijke en commerciële afvalstoffen in « witte zakken », 43 464 000 kg huishoudelijke en commerciële afvalstoffen in « gele zakken » en 9 498 000 kg huishoudelijke en commerciële afvalstoffen in « blauwe zakken » deur aan deur opgehaald¹. Wetende dat Leefmilieu Brussel in deze tonnages het aandeel afvalstoffen dat uitsluitend van de particuliere huishoudens afkomstig is op 70 % schat², geeft dit ons voor de particuliere huishoudens de volgende jaarlijkse hoeveelheden :

- 242 030 600 kg huishoudelijke afvalstoffen voor de witte zakken ;
- 30 424 800 kg huishoudelijke afvalstoffen voor de gele zakken ;
- 6 648 600 kg huishoudelijke afvalstoffen voor de blauwe zakken .

Aangezien er in 2008 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 508 130 particuliere huishoudens waren³, kan men de gemiddelde hoeveelheden afvalstoffen berekenen, die de Brusselse particuliere huishoudens jaarlijks produceren :

- 242 030 600/508 130 hetzij 476,32 kg/jaar/huishouden voor de witte zakken ;
- 30 424 800/508 130 hetzij 59,88 kg/ jaar/huishouden voor de gele zakken ;
- 6 648 600/508 130 hetzij 13,08 kg/jaar/huishouden voor de blauwe zakken.

---

¹ BRUSSELS INSTITUUT VOOR STATISTIEK EN ANALYSE, « Statistische indicatoren 2009 », *Hoofdstuk 11 - Leefmilieu* (beschikbaar op het volgende webadres : http://www.brussel.irisnet.be/nl/entreprises/maison/avant_de_commencer/n_donnees_statistiques/analyses_et_statistiques/donnees_statistiques_thematiques/environnement.shtml)

² Informatie verkregen tijdens een telefonisch onderhoud met Leefmilieu Brussel op donderdag 15 april 2010.

³ BRUSSELS INSTITUUT VOOR STATISTIEK EN ANALYSE, « Statistische indicatoren 2009 », *Hoofdstuk 1 - Bevolking* (beschikbaar op het volgende webadres : http://www.bruxelles.irisnet.be/nl/entreprises/maison/statistiques/analyses_et_statistiques/donnees_statistiques_thematiques/population_et_menages.shtml)

Wat ons teruggebracht op wekelijkse schaal het volgende geeft :

- 476,32/52 hetzij **9,16 kg/week/huishouden** voor de witte zakken ;
- 59,88/52 hetzij **1,15 kg/week/huishouden** voor de gele zakken ;
- 13,08/52 hetzij **0,25 kg/week/huishouden** voor de blauwe zakken .

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties pleiten er dus voor dat de tarifieringen, die worden toegepast op zelfstandigen en ondernemingen die een hoeveelheid afvalstoffen produceren die hen onder het toepassingsgebied doet vallen, :

- rekening zouden houden met de hoeveelheid en de typologie van de afvalstoffen ;
- de kosteloosheid en/of een uniek forfaitair bedrag voor de kleine stortingen in stortplaatsen zouden voorzien ;
- betrekking zouden hebben op bedragen die niet schadelijk zijn voor de werking van deze ondernemingen, die trouwens al zwaar worden belast.

Ook **de representatieve werknemersorganisaties** zijn van oordeel dat de hoeveelheid geproduceerde afvalstoffen een geschikt criterium is om te bepalen welke zelfstandigen en ondernemingen onder het toepassingsgebied van deze nieuwe bepalingen vallen. Ze kunnen echter niet instemmen met het voorstel van de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties, omdat ze zich afvragen of dit voorstel technisch haalbaar is en of het mogelijk is om de opgegeven hoeveelheden te controleren.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties dringen er heel in het bijzonder op aan dat de afvalophaling in de handelswijken zou plaatsvinden buiten de uren van de handelsactiviteit, met inbegrip van het weekend (hetzij vóór 10 u. en/of na 20 u.), en voor zover mogelijk steeds op hetzelfde uur. Met deze vraag wil men voorkomen dat enerzijds de handelsaders voortdurend worden overbelast door vrachtwagens van het ANB en/of van privé-ophalers, en dat er anderzijds op elk ogenblik zakken worden geplaatst en in het bijzonder tijdens de uren van de handelsactiviteit.

De representatieve werknemersorganisaties zijn er van hun kant geen voorstanders van om de uurroosters van de afvalophaling uit te breiden, omdat dit een grotere uurroosterflexibiliteit voor de betrokken werknemers met zich zou meebrengen (late uren, versnipperde arbeidstijd, ...). Deze flexibiliteit zou indruisen tegen het evenwicht tussen het beroepsleven en het gezinsleven.

Tot slot neemt **de Raad** er akte van dat er nog verschillende uitvoeringsbesluiten moeten worden opgemaakt opdat dit voorontwerp van ordonnantie zou kunnen worden toegepast (met name op het vlak van erkenning van inzamelaars en tarifiering). Omdat deze besluiten een rechtstreekse impact op de toepassingsmodaliteiten van dit voorontwerp van ordonnantie zullen uitoefenen en dus een sociaaleconomische impact zullen hebben, dringt **de Raad** erop aan dat deze aan zijn advies zouden worden voorgelegd.

Bijzondere beschouwingen

Artikel 2

De Raad vraagt om een definitie van « toegestane installatie » toe te voegen, gezien deze gemachtigd is om de afvalstoffen te aanvaarden of te verwerken.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties, evenals **de representatieve werknemersorganisaties** herhalen de beschouwingen betreffende de door zelfstandigen en ondernemingen geproduceerde hoeveelheid afvalstoffen, die ze onder de algemene beschouwingen hebben geformuleerd.

Artikel 3

De Raad vraagt om naar de definitie van « toegestane installatie » te verwijzen (zie onder artikel 2 geformuleerde beschouwing).

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen om de woorden « *en de zelfstandigen en ondernemingen die zijn vrijgesteld omwille van de kleine hoeveelheid geproduceerde of gehouden afvalstoffen* » toe te voegen na de woorden « § 1 ter. Iedere andere producent of houder van afvalstoffen dan particuliere huishoudens ». Ze rechtvaardigen deze vraag met het feit dat ze dit artikel coherent willen maken met hun vraag om het toepassingsgebied te wijzigen, die ze in de algemene beschouwingen hebben geformuleerd.

Artikel 4

De Raad vindt het positief dat de ondernemingen toegang hebben tot de twee gewestelijke stortplaatsen, wat bijvoorbeeld in het Waals Gewest niet het geval is. Hij stelt de gewestelijke overheden voor om besprekingen met de gemeentelijke overheden aan te vatten, zodat laatstgenoemden de ondernemingen toegang tot hun stortplaatsen zouden verschaffen, of op zijn minst de KMO's en ZKO's die zich op hun grondgebied bevinden.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties stellen vast dat dit artikel een omkering van de bewijslast voorziet, gezien de actoren die onder het toepassingsgebied van dit voorontwerp van ordonnantie vallen, voortaan zullen moeten aantonen dat ze hun verplichtingen nakomen. Ten eerste benadrukken ze dat deze bepaling indruist tegen het beginsel van vermoeden van onschuld, dat inhoudt dat de overheid moet aantonen dat een geldende wetgeving niet wordt nageleefd. Ten tweede zijn ze van mening dat deze maatregel een nodeloze verzwaring zou kunnen betekenen van de administratieve last, die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de zelfstandigen en ondernemingen weegt. Tot slot benadrukken ze dat deze notie van omkering van de bewijslast door de Europese richtlijn is voorzien, maar niet wordt opgelegd door de tekst die moet worden omgezet (zie artikels 34 en 35 van de richtlijn).

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen om de woorden « *en de zelfstandigen en ondernemingen die zijn vrijgesteld omwille van de kleine hoeveelheid geproduceerde of gehouden afvalstoffen* » toe te voegen na de woorden « § 4 De Regering stelt de modaliteiten vast volgens dewelke iedere andere producent of houder van niet-gevaarlijke afvalstoffen, uitgezonderd de particuliere huishoudens ». Ze rechtvaardigen deze vraag met het feit dat ze dit artikel coherent willen maken met hun vraag om het toepassingsgebied te wijzigen, die ze in de algemene beschouwingen hebben geformuleerd.

Artikel 5

De Raad vestigt de aandacht op een foutieve vertaling van de zin : « § 2. - *Est puni d'un emprisonnement de trois mois à trois ans et d'une amende de 250 EUR à 2 500 EUR ou d'une de ces peines seulement celui qui aura abandonné des déchets non dangereux autres que ses propres déchets en infraction à l'article 8 ou éliminé ceux-ci en infraction à l'article 10* », die als volgt werd vertaald : « § 2. - *Wordt gestraft met een gevangenisstraf van drie maanden tot drie jaar en een boete van 250 EUR tot 2 500 EUR of met één van deze straffen, diegene die zijn eigen afvalstoffen achterlaat in overtreding met artikel 8 of deze verwijdert in overtreding met artikel 10* ».

Artikels 5 en 6

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties pleiten voor een zekere soepelheid bij het opleggen van geldboeten en gevangenisstraffen. Dergelijke sancties zouden enkel mogen worden toegepast ingeval van herhaling of op zijn minst na het voeren van een grootscheepse informatiecampagne betreffende de nieuwe verplichtingen op het vlak van niet-huishoudelijke afvalstoffen, van de te vervullen administratieve formaliteiten en van de hangende sancties wanneer de wetgeving niet wordt toegepast. Anderzijds vragen deze organisaties de grootste soepelheid ingeval van eenvoudige fouten of administratieve gebreken, zoals het vergeten of het verkeerd klasseren van een ontvangstbewijs.

De representatieve werknemersorganisaties herhalen dat er, in overeenstemming met het Europees voorschrift, strafrechtelijke sancties in de milieuwetgevingen zijn voorzien ter bestraffing van een actor, die het leefmilieu en/of de openbare gezondheid ernstige schade zou hebben berokkend. Ze menen dat de aard van de mogelijk ten laste gelegde feiten dergelijke sancties ten volle rechtvaardigt. Bijgevolg ondersteunen ze alle sancties, die dit voorontwerp van ordonnantie voorziet.

Artikel 6

De Raad vraagt dat dit artikel, dat trouwens niet door de Europese richtlijn wordt opgelegd, pas in werking zou treden na een overgangperiode van 6 maanden, die moet worden gebruikt om een grootscheepse informatiecampagne te voeren betreffende de nieuwe verplichtingen op het vlak van niet-huishoudelijke afvalstoffen, van de te vervullen administratieve formaliteiten en van de hangende sancties wanneer de wetgeving niet wordt toegepast.

Artikel 7

De Raad vraagt dat Leefmilieu Brussel, dan wel het ANB zou instaan voor de controle, die door dit artikel wordt voorzien.

Artikel 8

De Raad vraagt om een overgangperiode vast te stellen voor de inwerkingtreding van de wijziging van artikel 32, 7°, b) van de *ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van inbreuken inzake leefmilieu* die door dit artikel wordt voorzien.

*
* *